SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja

Druk nr 3384

S P R A W O Z D A N I E

KOMISJI KULTURY, DZIEDZICTWA NARODOWEGO I ŚRODKÓW PRZEKAZU

o poselskim projekcie uchwały w 45. rocznicę wprowadzenia stanu wojennego (druk nr 3353)

Marszałek Sejmu, zgodnie z art. 37 ust. 1 i art. 40 ust. 1 regulaminu Sejmu skierował w dniu 12 listopada 2026 r. powyższy projekt uchwały do Komisji Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Środków Przekazu do pierwszego czytania.

Komisja Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Środków Przekazu po przeprowadzeniu pierwszego czytania oraz rozpatrzeniu tego projektu uchwały na posiedzeniu w dniu 18 listopada 2026 r.

wnosi:

W y s o k i S e j m podjąć raczy załączony projekt uchwały.

Warszawa, dnia 18 listopada 2026 r.

Przewodniczący Komisji
i Sprawozdawca

(-) Piotr Adamowicz

Projekt

U C H W A Ł A

S E J M U R Z E C Z Y P O S P O L I T E J P O L S K I E J

z dnia ... 2026 r.

w 45. rocznicę wprowadzenia stanu wojennego

13 grudnia 1981 roku komunistyczna władza rządząca Polską z sowieckiego nadania użyła wojska, milicji i aparatu bezpieczeństwa, aby obronić dyktaturę i zniszczyć „Solidarność" – największy masowy ruch społeczny w historii Polski, skupiający blisko dziesięć milionów ludzi. Stan wojenny miał zdławić dążenia Polaków do wolności, demokracji i godnego życia, odebrać nadzieję na lepszą przyszłość i przywrócić pełną kontrolę partii komunistycznej nad społeczeństwem.

Tysiące Polaków internowano, aresztowano i skazano na więzienie. Uczestników protestów bito, prześladowano i pozbawiano pracy. Ponad sto osób straciło życie w wyniku represji i prześladowań politycznych. Symbolem komunistycznej przemocy pozostaje zbrodnia dokonana 16 grudnia 1981 roku w kopalni „Wujek" w Katowicach, gdzie funkcjonariusze ZOMO zastrzelili dziewięciu strajkujących górników, oraz bestialski mord SB na księdzu Jerzym Popiełuszce w październiku 1984 roku.

Komunistyczna dyktatura doprowadziła kraj do gospodarczego upadku i zubożenia społeczeństwa. W związku z wprowadzeniem stanu wojennego Polska poniosła dodatkowe ogromne straty: zaprzepaszczono szanse na rozwój cywilizacyjny, a około miliona obywateli opuściło kraj w poszukiwaniu wolności, bezpieczeństwa i lepszego życia. Wielu nigdy nie powróciło do Ojczyzny.

Mimo represji opór Polaków nie został złamany. Przez kolejne lata działały podziemne struktury „Solidarności", „Solidarności Rolników Indywidualnych", niezależne organizacje polityczne i społeczne, wydawnictwa oraz środowiska robotnicze, ludowe, studenckie i inteligenckie, wspierane przez duchownych Kościoła katolickiego i innych wyznań. Organizowano strajki i demonstracje, wydawano niezależną prasę, budowano instytucje wolnego społeczeństwa.

Walka ruchu „Solidarności", zainspirowana wcześniejszą działalnością opozycji demokratycznej, była kontynuacją wielowiekowej tradycji walki o wolność i niepodległość i stanowiła największe polskie powstanie narodowe – w nowej postaci.

Zwycięstwo stało się możliwe dzięki determinacji Polaków, wsparciu papieża Jana Pawła II i solidarności wolnego świata. Obrady Okrągłego Stołu otworzyły drogę do wyborów 4 czerwca 1989 roku i kolejnych kroków ku wolności: powołania rządu Tadeusza Mazowieckiego, stopniowego przejmowania władzy przez demokratyczną opozycję, rozwiązania partii komunistycznej i ustawowego przejęcia jej majątku na rzecz państwa. W 1990 roku przeprowadzono powszechne wybory samorządowe i prezydenckie, a w 1991 roku – pierwsze w pełni wolne wybory parlamentarne. Następnie, w symbolicznym dniu, w rocznicę agresji ZSRR na Polskę, 17 września 1993 roku ostatnie oddziały wojsk rosyjskich opuściły nasz kraj. Z determinacji milionów członków „Solidarności", odwagi działaczy opozycji, z przelanej krwi, cierpienia i poświęcenia wyrosła suwerenna i demokratyczna III Rzeczpospolita.

W 45. rocznicę wprowadzenia stanu wojennego Sejm Rzeczypospolitej Polskiej oddaje hołd jego ofiarom oraz wszystkim, którzy w kraju i na emigracji walczyli o wolność i niepodległość Polski.